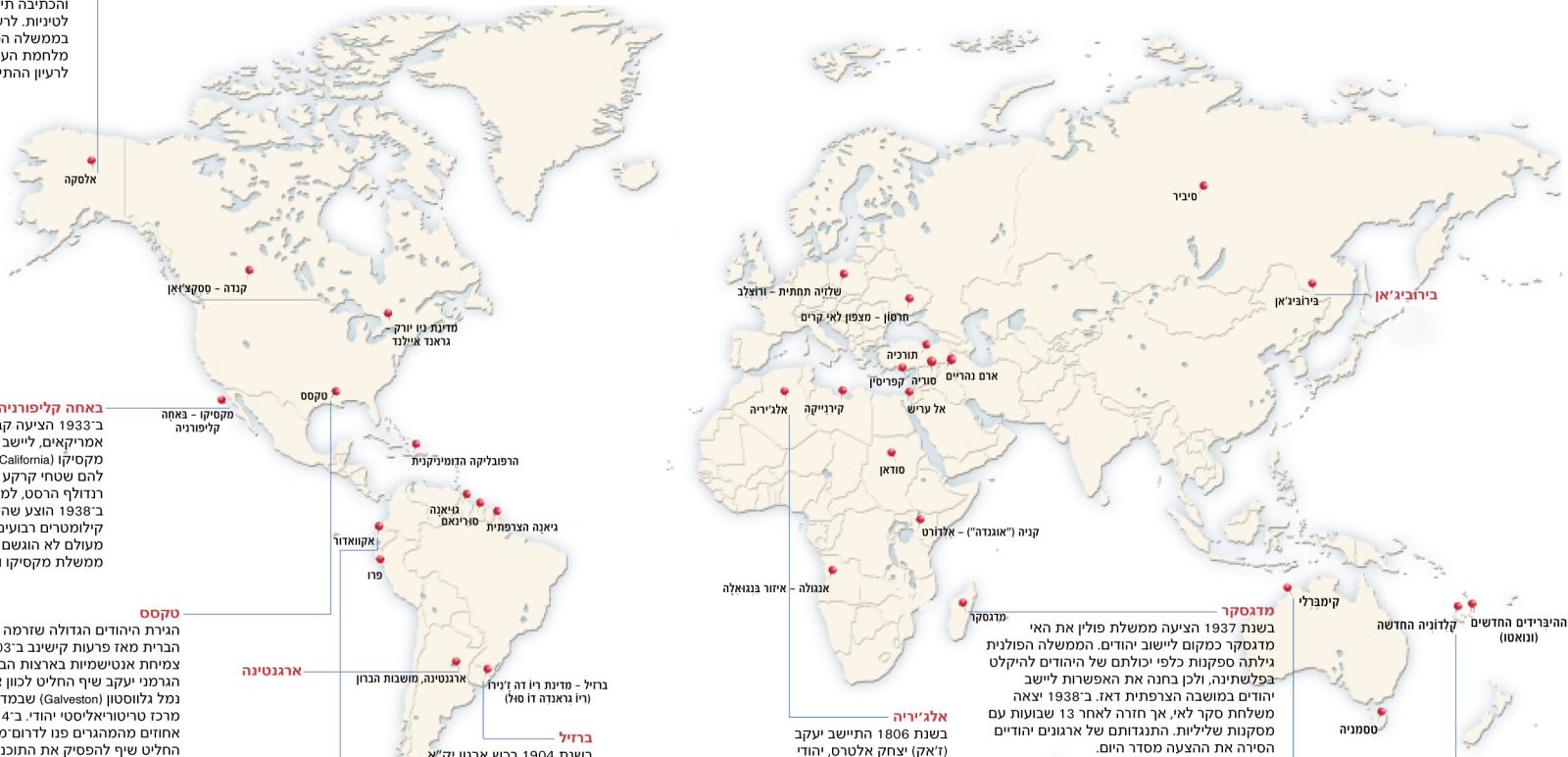

איפה לא

32 הצעות ליישוב יהודים ברחבי העולם

אלסקה

בשנת 1938 גיבש ניי יהודה, ארגון יהודי אמריקאי, תוכנית להתיישבות יהודית באלסקה. הרעיון: לרכוש שמונים אלף קילומטרים רבועים באלסקה ולהקים שם שלטון ריבוני. השפה הרשמית במדינה תהיה יידיש, והכתיבה תיעשה באותיות לטיניות. לרעיון היו הדים חיוביים בממשלה הפדרלית האמריקאית. מלחמת העולם השנייה שמה קץ לרעיון ההתיישבות באלסקה.

באחה קליפורניה

ב-1933 הציעה קבוצת סלה, שהורכבה מיהודים אמריקאים, ליישב יהודים בדרום קליפורניה שבתחום מקסיקו (Baja California). בחלק זה של חצי האי הוצעו להם שטחי קרקע נרחבים, שהיו בבעלות איל העיתונות רנדולף הרסט, למטרת יישוב פליטים יהודים מאירופה. ב-1938 הוצע שהיהודים יקנו שטח של כחמישים אלף קילומטרים רבועים כדי לייסד מדינה ריבונית. הפרויקט מעולם לא הוגשם בשל מחסור בממון והתנגדותן של ממשלת מקסיקו ושל התנועה הציונית.

טקסס

הגירת היהודים הגדולה שרומה ממזרח אירופה לארצות הברית מאז פרוצת קשייב ב-1903 עוררה חששות מפני צמיחת אנטישמיות בארצות הברית. הבנקאי היהודי הגרמני יעקב שיף החליט לכוון את ההגירה היהודית לעבר נמל גלווסטון (Galveston) שבמדינת טקסס ושם להקים מרכז טריטוריאליסטי יהודי. ב-1914, לאחר שרק ארבעה אחוזים מהמהגרים פנו לדרום מערב ארצות הברית, החליט שיף להפסיק את התוכנית.

אקוואדור

בנובמבר 1934 התכנסה קבוצה טקנה של יהודים בלונדון כדי לחפש פתרון לבעיית יהודי אירופה. הם בחנו את מדינות צפון-מערב אמריקה הדרומית ודנו באפשרות של התיישבות מרוכזת באקוואדור. ב-1936 נסגרו שערי חלק הארי של מדינות העולם, בכלל זה ארצות הברית, האימפריה הבריטית וארצות אמריקה הדרומית, בפני פליטים יהודים. רק ממשלת אקוואדור ניתנה לקבל אליה יהודים, להקצות להם ארבעים מיליון דונם קרקע חינם ולתמוך בהם כלכלית. ליוזמה זו לא היה המשך.

ברזיל

בשנת 1904 רכש ארגון יק"א, שהוקם על ידי הברון הרש, אדמות בברזיל והקים מושבה חקלאית, שאיכריה היו מהגרים יהודים מבסרביה. ב-1909 נוסדה מושבה יהודית שנייה בסמוך, שתי המושבות לא שרדו. ב-1935 ניסתה קבוצת יהודים גרמנים אמידים, שרכושם הוקפא על ידי הנאצים, לשחרר את הונם על ידי רכישת אדמות להתיישבות יהודית בשני מחוזות בשטח האמזונס בברזיל. היוזמה לא עלתה יפה.

תוכנית קימברלי, אוסטרליה

בשנת 1938 ניהל הארגון היהודי פריילאנד ליגע משא ומתן עם ממשלת אוסטרליה. הנושא: התוכנית ליישוב יהודים בחבל קימברלי (Kimberley) שבצפון-מערב יבשת אוסטרליה, על פני 260 מיליון דונם. במשך שבע שנים עמל יוזם ההצעה, ד"ר יצחק חנמן שטיינברג, על קידומה. התוכנית לא יצאה לפועל.

קלדוניה החדשה

בשנת 1937 הסכים שר המושבות הצרפתי, מריוס מטיה, לאכלס יהודים באי קלדוניה החדשה (New Caledonia), השייך לצרפת והושכן באוקיינוס השקט. השר הבטיח כי ממשלת צרפת תגדיר עזרה כספית למתיישבים. התוכנית נגנזה עם פרוץ מלחמת העולם השנייה.

מדגסקר

בשנת 1937 הציעה ממשלת פולין את האי מדגסקר כמקום ליישוב יהודים. הממשלה הפולנית גילתה ספקנות כלפי יכולתם של היהודים להיקלט בפלשתינה, ולכן בחנה את האפשרות ליישב יהודים במושבה הצרפתית דאז. ב-1938 יצאה ממשלת סרן לאי, אך חזרה לאחר 13 שבועות עם מסקנות שליליות. התנגדותם של ארגונים יהודים הסירה את ההצעה מסדר היום.

אלג'יריה

בשנת 1806 התיישב יעקב (ז'אק) יצחק אלטרס, יהודי עשיר, שומר מסורת ויועד ספר, יליד חלב, בעיר מרסיי, ושם נעשה סוֹן אוניות ויצואן. קשריו עם הממשלה הצרפתית אפשרו לו לקבל אישור ליישב באלג'יריה ארבעים אלף משפחות יהודיות, מאתיים אלף נפש. את המשפחות הללו היה אמור להעלות מרסיה ותמורת זאת לשלם לשלטון הרוסי שישים רובל לראש. התוכנית לא יצאה אל הפועל.

היבירים החדשים (נוואסו)

קלדוניה החדשה (נוואסו) סמוניה

קימברלי

מדגסקר

קניה ("אונדה") - אלורט

אנגולה - איזור בנגואלה

סודאן

אלג'יריה

קניניה

אלג'יריה

סודאן

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה

אלג'יריה